

**BJURHOLMS
KOMMUN**

KS18-542 003

Riktlinjer för integration

2019-2023

**Föreskrifter
Plan
Policy
Program
Reglemente**

Riktlinjer

**Strategi
Taxa**

Innehåll

Inledning	3
Arbetsprocessen.....	3
Begrepp och förklaringar	4
Bjurholms Kommun	5
Organisationen	5
Medborgarna	6
Politik.....	6
Arbetssätt	6
Boende	6
Ekonomi	6
Statlig ersättning.....	7
Utbildning och arbete.....	7
SO – samhällsorientering	7
Fritid	8
Kommunikation.....	8
Normer och värderingar.....	8
Förväntningar på den nyanlände.....	8
Projekt	8
Fokusområde.....	9
Framtiden	9

Inledning

Bjurholms kommun har obalans i befolkningsstrukturen med en alltmer åldrande befolkning samt unga som flyttar. Kommunen har över tid visat en trend med vikande befolkning. Utan invandring av utrikesfödda skulle siffrorna vara ännu svagare. Det är av stor vikt att vi tar tillvara på alla som en resurs för kommunens framtid. För varje nyanländ som väljer att lämna vår kommun så har vi misslyckats med att ta tillvara på dennes kompetens. Vi behöver löpande arbeta strategiskt med integrationen. Vi vill politiskt tydliggöra och ge förståelse för att detta är ett helhetsansvar för samhället.

Inte sedan andra världskriget har så många människor varit på flykt i världen. Detta innebär att Sverige framöver kommer att fortsätta ta emot flyktingar. Det nationella målet för integrationspolitiken är *lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund*. I regeringens strategi för integration, Egenmakt mot utanförskap, Skr 08/09, presenteras den nationella integrationspolitikens strategiska områden för integration:

- ✓ Ett effektivt system för nyanländas mottagande och introduktion i samhället
- ✓ Fler i arbete och fler företagare
- ✓ Likvärdighet i skolan samt bättre språkkunskaper och utbildningsmöjligheter för vuxna
- ✓ En effektiv bekämpning av diskriminering
- ✓ En gemensam värdegrund i vårt samhälle som präglas av ökande mångfald.

Sedan 2015 så har antalet asylsökanden ständigt minskat, under åren 2016, 2017 så hade vi en klart större andel flyktingar som sökte skydd i Sverige. För att på ett bra och effektivt sätt ta emot dessa grupper i Bjurholms kommun behövs en strategisk integrationsplan där kommunens politiska ambitionsnivå och viljeinriktning framgår.

Arbetsprocessen

Framtagande av detta dokument har varit under 2018, i medborgardialoger, samt som en fråga på samtliga arbetsplatsträffar

Begrepp och förklaringar

Ett antal begrepps betydelse i denna plan eller begrepp som kan förekomma.

Integration – Integration är en ömsesidig process mellan individen och samhället, som understryker lika tillgång till makt, inflytande och politiska resurser. För den enskilde individen innebär det möjlighet att ta aktiv del i samhällslivet och kunna påverka samhällsutvecklingen utan att ge upp sin personliga identitet. Det handlar om allas möjlighet att vara inkluderad i samhället; skola, arbetsplats, boende samt andra sociala, kulturella och politiska sammanhang. Detta förutsätter kommunikation och ömsesidig förståelse mellan människor samt kunskap om varandras kultur, synsätt och samhälle.

Asylsökande -En asylsökande är en person som tagit sig till Sverige och ansökt om skydd. Under tiden en ansökan prövas är den asylsökande inskriven i Migrationsverkets mottagningssystem. Personen står under LMA (Lagen om mottagande av asylsökande) och får ett id kort av Migrationsverket som bevis på rätten att vara i Sverige.

Ensamkommande -Ett ensamkommande barn är ett barn under 18 år som kommer till Sverige utan båda sina föräldrar eller någon annan vuxen person som har trätt i föräldrarnas ställe. Det gäller även barn som efter ankomsten till Sverige står utan sådan ställföreträdare.

Nyanländ - En nyanländ person är en person som är mottagen i en kommun och har beviljats uppehållstillstånd på grund av flyktingskäl eller andra skyddsskäl till exempel kvotflykting. En person är nyanländ under tiden som han eller hon omfattas av lagen om etableringsinsatser, det vill säga två till tre år.

Flykting – En flykting har skäl att vara rädd för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning, kön, sexuell läggning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp. En s.k. kvotflykting har före resan till Sverige fått uppehållstillstånd inom den flyktingkvot som regeringen fastställt. Resan hit organiseras av Migrationsverket.

Person med utländsk bakgrund – Denna person är antingen utrikes född (d.v.s. ej född i Sverige, första generationen svenskar) eller född i Sverige med minst en förälder född utanför Sverige (andra generationen svenskar).

PUT, permanent uppehållstillstånd

TUT, tillfälligt uppehållstillstånd

ABO, En individ som bosätts i Bjurholm, har tidigare bott i Migrationsverkets boende.

EBO, En person som på egen hand kommit till kommunen och skaffat ett eget kontrakt på boende, via kommunen eller privat.

KVOT, individen har kommit till Bjurholm via migrationsverket och kommer direktinrest från ett annat land har PUT.

EKB, ensamkommande barn

Bjurholms Kommun

Organisationen

Flyktingmottagningen ligger organisatoriskt under kommunstyrelsen. Mottagningen har 2.0 anställda, detta med nuvarande mottagande på 10 individer/år, vilket styrs i samverkan med länsstyrelsen och förhandlas inför varje år. Mottagningens huvudansvar är att stötta individen och genomföra ett bra mottagande. Mottagningen har även samhällsorientering som ansvarsområde.

Backens stödteam har en bemanning på 6.0 anställda och har som arbetsområde boendestöd till både socialpsykiatri och EKB samt Backen stödboende enligt LSS. Verksamhetens mål är att stötta individerna att kunna vara så självständiga som möjligt.

Socialtjänstens huvudsakliga ansvar är att se till alla medborgare i kommunen erhåller skälig levnadsnivå genom ekonomisk ersättning, vara ett stöd till medborgarna och vara vägledande och rådgivande, samt uppmärksamma på hur medborgarna mår och kartlägga vad kommunen gör för målgruppen.

Kommunen i sin helhet möter nysvenskar i olika konstellationer. I kommunallagstiftningen framgår vilket serviceskyldighet kommunen har gentemot medborgarna, där det framgår att det kan krävas att vi måste tillhandahålla tolk, översätta dokument, använda bildstöd m.m.

Visionen

Över tid så ser vi i verksamheten ett ökat behov av samordning inom organisationen men även externt.

Vi behöver slå samman verksamheter för att ta del av varandras resurser och kompetenser.

Medborgarna

Under träffarna med medborgarna så framkommer röster av främst att en naturlig mötesplats saknas. Då Bjurholm som kommun har ett begränsat föreningsutbud så är även det en utmaning, detta kopplat till främst språkkommunikationen ofta brister. Här är kommunikationen mellan övriga kommuner viktig, främst när det gäller samverkan inom Umeåregionen.

Politik

Medborgarnyttan ska alltid vara i fokus. Medborgarnyttan i fokus tar sig i uttryck på olika sätt – ur ett demokratiskt medborgarrättsligt perspektiv samt ur ett tredje parts perspektiv då medborgaren på ett eller annat sätt behöver kommunens hjälp och service.

Målprioriteringar

- Kommunen ska skapa utrymme för medborgarinflytande samt vara lyhörd för medborgarnas intressen och ta sig an de frågor som medborgarna lyfter fram.

- Alla medborgare ska bli bemötta med värdighet och respekt. Det goda värdskapet ska genomsyra kommunen.

- Kommunen ska genom att ha en god folkhälsa främja och skydda våra medborgares hälsa och välbefinnande, där det övergripande målet är att skapa förutsättningar i samhället för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.⁶

Arbetsätt

Boende

Mottagande av nyanlända finns med i kommunens ordinarie långsiktiga bostadsplanering och kommunen strävar efter att inte ha särlösningar för de nyanlända. På grund av bostadsbristen och för att kommunen ska kunna fullgöra sin skyldighet enligt lag har kommunen en intern överrenskommelse sedan 2014. Kommunen ansvarar för att ta emot nyanlända för bosättning efter anvisning utifrån sitt kommunal och för att ensamkommande barn får placering i lämpligt boende. Akuta fall ska hanteras utifrån hur socialtjänsten hanterar personer med särskilda behov.

Ekonomi

Kommunen har rätt till ersättning från staten för vissa av kostnaderna för asylsökande och nyanlända. En del av de statliga ersättningarna betalas ut utan särskild ansökan och en del behöver aktivt återsökas. Målet är att de statliga ersättningarna på lång sikt ska täcka kostnaderna för flyktingmottagandet. Kommunallagens begrepp god ekonomisk hushållning ska vara vägledande i allt arbete med integrationsåtgärder.

Alla kostnader där ersättning kan erhållas från staten ska återsökas. Åtterrapporering av använda medel sker till kommunstyrelsen vid helårsrapport.

Statlig ersättning

Bjurholms kommun erhåller ersättning i form av schablonersättning, som kopplas direkt till personnummer och folkbokföring. Denna ersättning täcker flyktingmottagningens samtliga kostnader. Det överskjutande överskottet fördelas ut till kommunens verksamheter inom, grundskola, vuxenutbildning och försörjningsstöd.

Utbildning och arbete

Nyanlända och i den mån ensamkommande barn anländer, ska erbjudas plats i förskola och skola och de ska erbjudas en god utbildning i trygg miljö, som stimulerar till utveckling och lärande. Kommunen har ett fokus på att upptäcka barn och ungdomar som lever i hedersrelaterade strukturer för att kunna stödja dem och att ha samma förväntningar och ställa samma krav på nyanlända barns och ungdomars deltagande i skolundervisning som kommunen har på övriga barn och ungdomar.

Arbetsförmedlingen har det samordnande ansvaret för etablering av nyanlända. Kommunen ska erbjuda insatser i samverkan med Arbetsförmedlingen för att nyanlända ska komma ut i arbete innan det tvååriga etableringsprogrammet avslutas. Viktiga områden för kommunen att fokusera på är språkinläring, samhällsorientering, arbetsförberedande insatser och en utökad samverkan med näringslivet.

Kommunen ska underlätta arbetsmarknadsetablering genom att erbjuda yrkesförberedande utbildning/fortbildning i samverkan med Arbetsförmedlingen

SO – samhällsorientering

Bjurholms kommun har idag tre (3) avtal för att klara detta uppdrag. Avtal är tecknade med Umeå kommun, Nordmalings kommun, samt Viadidakt.

Fritid

För att uppnå en social inkludering har nyanlända tillgång till kommunal verksamhet och service på samma villkor som övriga kommuninvånare. Tillgänglighet förutsätter stöd och information på modersmålet, vilket alltid ska vara en av de viktigaste inslagen i samhällorienteringsutbildningen.

Kommunikation

Kommunikation med invånare och andra intressenter ska vara öppen, skapa delaktighet och dialog samt bygga på ett respektfullt bemötande. Invånarna ska ha god tillgänglighet till dialog för att kunna få svar på frågor. Målen med kommunikationen är att öka kunskapen om kommunens mottagande och arbete med integration samt att bygga förtroende, både bland invånare och bland medarbetare i kommunen. Vi agerar proaktivt i vår interna och externa kommunikation för att kunna föra en trovärdig dialog och minska risken för spridning av rykten eller felaktig information. Flyktingmottagningen har idag ett särskilt ansvar för detta område.

Normer och värderingar

För att fullt ut kunna ta en aktiv del i samhället förväntas de nyanlända acceptera de regler, normer och värderingar som finns i samhället. Nyanlända i Bjurholm ska erbjudas fördjupad samhällsorientering för att få mer information om samt ha dialog kring värderingsfrågor.

Den fördjupade samhällsorienteringen ska omfatta information om mänskliga rättigheter, jämställdhet, barns rättigheter, demokratifrågor, hedersrelaterat våld och förtryck samt andra rättigheter och skyldigheter i Sverige. Detta arbete sker i samverkan med Arbetsförmedlingen inom ramen för etableringen.

Förväntningar på den nyanlände

Bjurholms kommun har samma förväntningar på ensamkommande barn, nyanlända barn och nyanlända vuxna som finns på övriga kommuninvånare. Alla kommuninvånare har likvärdiga rättigheter och skyldigheter. Nyanlända förväntas aktivt delta i utbildningsinsatser, såsom Svenska för invandrare och Samhällsorientering samt arbetsförberedande åtgärder för att så fort som möjligt komma ut i egenförsörjning. Detta gäller i lika hög utsträckning kvinnor som män. Nyanlända som bor i tillfälliga boenden ska vara aktiva i att söka eget boende.

Projekt

Bjurholms kommun söker ständigt externa projektmedel för att underlätta och stöda arbetet med integration. Sedan 2015 har det funnits olika typer av projekt, språkvän, föräldrastöd, under 2019 är fokusområdet samhällsorientering.

Fokusområde

Ett samhälle som ser olikhetens styrka och möjlighet, bygger på allas lika värde, jämlikhet och jämställdhet. Personer som mår bra, är trygga, delaktiga och sysselsatta genom utbildning/arbete och med en aktiv fritid och som trivs skapar ett attraktivt samhälle.

Ett inkluderande samhälle ökar förutsättningarna för en långsiktigt hållbar utveckling.

Arbete och kompetens syftar till en meningsfull sysselsättning, där utbildning skapar förutsättningar för att träda in i arbetslivet och arbetslivets betydelse för integrering och delaktighet inom andra områden.

Möjligheten till en egen bostad är en grundläggande faktor för en långsiktig och hållbar etablering. Boendeintegrering kan relateras till en balanserad mångfald, men även till individens känsla och förutsättningar för att minimera utsatthet och utanförskap.

Framtiden

Flyktingmottagningen har funnits som egen verksamhet sedan 2009 i kommunen och under åren har flyktingströmmarna varierat kraftigt, kommunens topp var bland vuxna 2013, ensamkommande barn under år 2015. För att klara av uppdraget så behöver kommunen personal som jobbar med målgruppen löpande. Under 2019 så ingår även Bjurholm i samordningsförbundet (<http://samordningsforbund.se/ny-umea/>) vilket kommer att ge kommunen och denna målgrupp fler möjligheter till stöd, utbildning, aktiviteter.

Egen försörjning är alltid målet för kommunens medborgare.

